

Питання-відповіді

Чи мають право засуджені до довічного позбавлення волі на побачення з рідними та друзями?

Порядок і умови виконання та відбування покарання засудженими до довічного позбавлення волі регламентується главою 22 Кримінально-виконавчого кодексу України (далі – КВК України), а особливості їх тримання – Правилами внутрішнього розпорядку установ виконання покарань, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 29 грудня 2014 року № 2186/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30 грудня 2014 року за № 1656/26433.

8 квітня 2014 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо адаптації правового статусу засудженого до європейських стандартів» № 1186-VII, який набрав чинності 7 травня 2014 року, відповідно до якого внесено зміни у частині надання тривалих побачень засудженим до довічного позбавлення волі та ін.

Відповідно до статті 151 КВК України засуджені до довічного позбавлення

волі мають право одержувати один раз на місяць короткострокове побачення та один раз на три місяці тривале побачення з близькими родичами (подружжя, батьки, діти, всиновлювачі, всиновлені, рідні брати і сестри, дід, баба, онуки).

Тривалі побачення (тривалістю до трьох діб) можуть надаватися і подружжю, яке проживало однією сім'єю, але не перебувало у шлюбі, за умови, що в них є спільні неповнолітні діти. На такі побачення допускаються дорослі особи, з якими можуть бути неповнолітні особи.

Дозвіл на побачення надається начальником установи, його першим заступником або особами, які виконують їх обов'язки, за заявою засудженого чи особи, яка прибула на побачення.

Надання тривалих побачень засудженим до довічного позбавлення волі адміністрацією установ виконання покарань та слідчих ізоляторів здійснюється із суворим дотриманням вимог статті 92 КВК України щодо роздільного тримання різних категорій засуджених. Відповідно до 20 числа кожного місяця начальниками відділень соціально-пси-

хологічної служби приймаються заяви засуджених, які у відповідності до вимог статті 151 КВК України, мають право на тривале побачення у наступному місяці.

До 25 числа кожного місяця на підставі підписаних у встановленому порядку заяв засуджених складаються графіки надання тривалих побачень з визначенням кімнати, в якій буде проводитися побачення та строку побачення, про що інформується засуджений.

За користування кімнатами тривалих побачень, інвентарем та комунально-побутовими послугами з осіб, які прибули на побачення, або із засуджених стягується плата за затвердженими територіальними органами управління розцінками в розмірах, що відповідають фактичним витратам. Оплата здійснюється у розрізі ліжкомісця за добу, навіть якщо тривале побачення було припинено раніше відповідно до вимог нормативно-правових актів чи за вимогою особи, яка перебуває на побаченні.

Тривалі побачення засудженим в установах виконання покарань надаються відповідно до затверджених графіків, крім санітарних днів, визначених в кожній конкретній установі окремо.

При цьому тривалі побачення засудженим, які перебувають у закладах охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України, надаються за відсутності у засуджених медичних протипоказань.

При реєстрації шлюбу засудженим до довічного позбавлення волі тривале побачення надається позачергово.

Об'єднання побачень або розділення одного побачення на декілька періодів не дозволяється. Разом з тим, відповідно до пункту 6 статті 110 КВК України, засудженим за їхнім проханням

дозволяється замінити тривалі побачення короткостроковими.

Короткострокові побачення надаються на побачення з родичами та іншими особами під наглядом представника адміністрації установи виконання покарань і можуть тривати до чотирьох годин.

Чи дозволяється особам, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі, мати при собі книги чи іншу літературу?

Статтею 109 КВК України передбачено право засуджених на придбання та одержання засудженими до позбавлення волі літератури різного спрямування.

Так, засуджені мають право одержувати в бандеролях, посылках і передачах, а також без обмеження придбавати за рахунок коштів, які є на їхніх особових рахунках, літературу через книготорговельну мережу.

При цьому дозволяється мати при собі не більше десяти примірників книжок, а ті, які навчаються, відповідні підручники у необхідній кількості без урахування художніх книжок. Решта літератури, що перевищує вказану кількість, може передаватися на зберігання або за згодою засудженого до бібліотеки колонії, або пересилатися за його рахунок родичам.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо адаптації правового статусу засудженого до європейських стандартів» для придбання продуктів харчування, літератури, письмового приладдя і предметів першої потреби засуджені мають право витратити на місяць гроші в сумі до сімдесяти відсотків мінімального розміру заробітної плати.

Правилами внутрішнього розпорядку установ виконання покарань,

затверджених наказом Міністерства юстиції України від 29 грудня 2014 році № 2186/5, передбачено, що засудженим дозволяється користуватися літературою, яка є в бібліотеках установ виконання покарань, а також газетами і журналами.

Книжковий фонд бібліотек створюється з розрахунку забезпечення кожного засудженого не менше ніж п'ятьма книжками. Обмін книг у ПКТ (ОК) установ, у ПКТ виправних колоній (секторів) максимального рівня безпеки, арешту та дільницях посиленого контролю проводиться один раз на 10 днів.

Засуджені, які тримаються у ґрунтожитках, забезпечуються газетами з розрахунку одна газета на 50

засуджених. По одній газеті виділяється на камеру. Якщо в камері утримується понад 20 засуджених, додатково виділяється ще одна газета.

Індивідуальна передплата засуджених на періодичні видання здійснюється в добровільному порядку. З дозволу адміністрації установи виконання покарань передплата періодичних видань може бути здійснена за рахунок родичів засудженого.

Кількість газет і журналів, які засуджені можуть мати при собі, не обмежується.

Засудженим забороняється мати при собі книжки, газети і журнали, які пропагують насилля, міжнаціональну ворожнечу або мають порнографічний зміст.